

CHAMONIX-MONT BLANC-CHAMONIX: 5 UR IN 10 MINUT

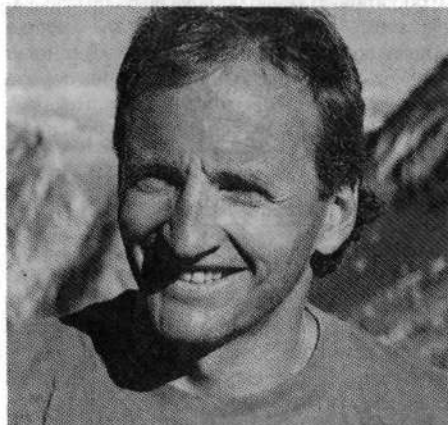
DOPOLDANSKI TEK NA VRH EVROPE

Chamonix, potek, 20. julija 1990 zgodaj zjutraj, na Cerkvenem trgu. Neki moški se pripravlja, da bo šel na Mont Blanc, okoli njega pa je nekaj njegovih prijateljev. Popolnoma sproščen je in širok nasmeje je neprestano na njegovem obrazu. Nič takega ni torej v ozračju, kar bi bilo treba posebej omenjati. Toda oprema tega »alpinista« je omejena na najnujnejše, na najmanjši minimum: na sebi ima ozke tesno se prilagajoče hlače in majico, na ramah nima nahrbtnika, namesto težkih gorskih čevljev ima na nogah lahke superge. **Pierre-Andre Gobet**, 35 let star, v Chamonixu ni zato, da bi od tod šel na najvišji vrh Alp v klasični maniri; na vrh hoče priti kolikor je le mogoče hitro in se karseda naglo spet vrniti na izhodišče v dolini, najraje pa bi celotno to pot opravil v manj kot petih urah.

Spomniti velja, da je bil start na nadmorski višini približno 1000 metrov, vrh je visok 4807 metrov, višinska razlika znaša torej nekako 3800 metrov, mož pa bi jo moral seveda premagati v obeh smereh. Kot vemo, potrebujejo gorniki, ki gredo na Mont Blanc v normalnem, gorniškem slogu, za turo najpogosteje dva dni, vzpon pa si običajno še skrajšajo z žičnico s Plan d'Aiguille ali z montblanski železnico.

DIRKA NA VRH IN NAZAJ

Pierre-Andre se je na pot odpravil s prvim jutranjim svitom, že začel pa je z dolgimi, enakomernimi mačjimi koraki. Spričo trdega in dolgega vzpona deluje mož zelo majhen. In njegov ritem? Za vsakogar, ki mu poskuša – pa čeprav zelo kratek čas – slediti, je peklenski. Pierre-Andre pozna svojo pot, kajti o njej se je poprej natančno pozanimal in si jo ogledal. Celoto ve, kam mora postavljati noge: v resnici

Tekač na gorske vrhove Pierre-Andre Gobet

je pot skrbno označena, kritični odseki, na primer območja z ledeniški razpokami, pa so opremljeni s fiksni vrvmi. Varnost je sama po sebi razumljiva zahteva. Spremljevalno moštvo, razmeroma skromno glede na dolgo progo, kakšnih dvajset sorodnikov in prijateljev, je razporejeno pod strokovnim vodstvom gorskega vodnika **Jeana Troilleta** vzdolž poti.

Ko je Gobet prisopihal na vrh, se ni niti malo zamujal s tem, da bi užival v razgledu, ampak se je takoj odpravil nazaj in stekel po velikanskih vesinah, kot da bi imel na nogah ogromne čudežne čevlje.

Po le nekaj več kot petih urah in desetih minutah je spet na izhodiščni točki v Chamonixu. Na njegovem obrazu je sicer sled napora, toda Pierre-Andre se še vedno smeje. Ni namreč obseden od strasti po zmagi, ampak od veselja do teka.

Že kot otrok je Pierre-Andre odkril, da mu je v veliko zadovoljstvo, če lahko razdaljo med hišo svojih staršev in šolo v La Tour-de-Trême premeri v hitrem teku. K temu se je primerilo še to, da so ga njegovi starši – enako kot njegovega brata in njegove štiri sestre – redno jemali s seboj na ture v gore. Pozneje, v mladostniški dobi, je Pierre-Andre pogosto nastopal v tekaških športih in na regionalnih tekmah ter enkrat celo postal prvak Romandije. Predvsem je ugotovil, da je njegova velika sposobnost vzdržljivost. Redno sicer ni nikoli treniral, ampak je – pač glede na razpoloženje – kar pogosto pretekel tistih 25 kilometrov med svojim stanovanjem in svojim delovnim mestom; zaposlen je bil namreč pri Cibi v Marlyju kot kemijski laborant; po končani službi pa je tekel še domov.

Pri 22 letih se je odločil, da se bo teka lotil

Prva svetovna prvaka

V zahodnonemškem Frankfurtu je bilo od 2. do 6. oktobra 1991 prvo uradno svetovno prvenstvo v športnem plezanju, na katerem je postala prva svetovna prvakinja Švicarka Susi Good. Že pred začetkom tekmovanja je bilo v strokovnih krogih slišati napovedi, da bodo odločilni boji med mlado Švicarko in Francozino Isabelle Patissier, ki je v Frankfurt prišla trdno odločena, da zlato medaljo odnese domov. Zato so bila predtekmovanja v ženskem plezanju karseda živčna, vendar so se v zaključna tekmovanja vvrstile vse najboljše. V finalnih tekmah pa je Susi Good pokazala do tedaj svoje najboljše plezanje v svoji kratki in strmi karieri. Nastopila je kot predzadnja in se izkazala predvsem v zgornjem delu z izvrstnim plezanjem (težavnostna stopnja 9+), kjer je pokazala vse svoje sposobnosti.

Dan pred tem so se za prve najvišje naslove v tej športni vrstvi potegovali moški. Prepričljivo je zmagal Francoz Francois Legrand, ki sicer že precej časa velja za enega od najboljših športnih plezalcev na svetu.

resneje. Začel je urejeno živeti in redno, predvsem pa vsak dan trenirati. Pri tem je izgubil nekaj odvečnih kilogramov, tekal je ne glede na vreme vsak dan v letu in vsak teden pretekel najmanj sto kilometrov. Tako je pridobil hitrost in odpornost in kmalu ugotovil bistveno izboljšanje svojih zmožnosti. Od tedaj živi življenje vrhunskega športnika, vendar je kljub temu vseskozi redno zaposlen. Že več let dosega visoka mesta na krosih in na drugačnih tekaških tekmovanjih, njegov čas na maratonu pa je nekako 2 uri in 21 minut.

ZAMAJANI TEMELJI PLANINSTVA?

Konec sedemdesetih in v začetku osemdesetih let sta dve poškodbi kolen bistveno vplivali na njegove tekaške sposobnosti, vendar mu to ni vzelo volje do tekanja. Svoj trening je izpolnil z vzponi in se začel zanimati za teke po hribovitih svetov. Napredek na tem področju je bil presenetljiv in tako se je začel temu vse bolj in bolj posvečati. Leta 1988 je zmagal na teku Siere-Zinal, ki velja za gorski tek evropskega ranga. Leta 1989 mu je uspelo z 2 urama 33 minutami in 15 sekundami potolči skoraj deset let star rekord proge.

Tisti čas je začel nekoliko pogledovati na Mont Blanc in na takratni rekord **Laurenta Smagheja** iz Grenobla (5 ur 29 minut). Vendar je od vsega začetka vedel, da ta posebna oblika solo teka brez vsake infrastrukture ob progi zahteva dolgotrajne priprave in natančno organizacijo. Kljub temu si je vzel »Le Mont Blanc Express« kot glavni cilj za leto 1990. Januarja tistega leta so ga povabili na dirko na Mont Cameroun, kjer pelje pot do nadmorske višine 4095 metrov. To je bila zanj dobra priprava, na kateri je zmagal s časom 4 ure 44 minut in ta čas mu je bil tudi nekakšno merilo za montblanško pustolovščino.

Zavedati se je treba, da je na takšnem teku na tako dolgi progi in do takšne višine poraba energije tako veličanska, da si atlet ne opomore tedne ali celo mesece dolgo, preden je spet sposoben vrhunskih dosežkov.

Ko so tekača po vrnitvi z Mont Blanca vprašali, če se mu ne zdi, da je s tem svojim podvigom zamajal kakšnega od temeljev klasičnega alpinizma, je odgovoril: »Ne, kajti to niti ni bil moj cilj. Na vsak način je treba pomisliti na dve stvari. Najprej: koliko alpinistov ne gleda na uro, ko pride na določen cilj, v kočjo ali na vrh? Mislim, da skoraj vsakogar vsaj malo zanima razmerje med potjo in časom. Na tem področju je dovolj prostora za vsakogar, pač ustrezno njegovim sposobnostim in zadovoljstvu, ki ga išče v tej dejavnosti. Vedeti je treba, da je človeku prirojen smisel za hitrost. Če naj dam primerjavo s čistim alpinizmom, je nedavnega leta 1969 **Reinhold Messner** sam in v manj kot osmih urah preplezal severno steno Druitov

nad Chamonixom, za kar so njegovi predhodniki potrebovali dva ali tri dni; s tem je dobesedno zamajal alpinistični svet. Pozneje je **Patrick Berhault** izboljšal Messnerjev rekord, nato pa je bil **Christophe Profit** še hitrejši. Zadnja leta nekateri alpinisti – najpogosteje solo – z veliko vneto poleti in tudi pozimi v enem zamahu nanizajo celo vrsto težavnih smeri v stenah. Jasno je torej, da je stremenje k temu, da bi bili ljudje vedno hitrejši, logična posledica razvoja, in sicer v alpinizmu enako kot na drugih področjih.«

PRIPRAVE NA NOVE REKORDE

Na vprašanje, ali bi bilo mogoče na Mont Blanc teči še hitreje, kot je tekel on, je odgovoril: »Zdi se mi popolnoma možno, da bi ob profesionalnem načrtovanju in pripravah na takšen tek sedanji čas še bistveno izboljšal, nemara za nekaj minut ali celo za nekaj deset minut. Toda ali je na koncu koncev to v resnici cilj?« Rekel je, da je tek na to goro mogoče načrtovati še natančneje, kot ga je načrtoval on sam in da bi bilo torej v še ugodnejših vremenskih pogojih mogoče priteči na vrh in nazaj v manj kot petih urah, kar pa bi uspelo le dobro vsestransko pripravljenemu atletu, ki bi si izbral za ta podvig najprimernejši trenutek in se s tem izognil skorajda vsakršnemu tveganju.

Ali se je torej rodila nova zvrst športa – tek na najvišje gorske vrhove? In kako je mogoče, da se Pierre-Andre Gobet s tem vrhunskim športom ukvarja, ko je redno zaposlen, pri tem pa dosega vrhunske rezultate?

»Zaposlen sem s polnim delovnim časom,« je dejal Pierre-Andre, »kar mi omogoča, da z določenim mirom gledam v prihodnost, saj bi samo od svojega športa komajda lahko živel. Tek je, vsaj kar zadeva opremo, tak šport in takšno prostoročasovno razvedrilo, ki stane malo denarja in si ga torej lahko privoščijo prav vsaki. Sam redno tečem med opoldanskim odmorom, v eni uri pa je mogoče preteči že kar lepo število kilometrov. Konec tedna imam za tekmovanja, za treniranje ali za počitek, kar je kdajpakdaj tudi potrebno.«

Ali ima naš sogovornik kakšno skrivnost, kako trenira, kakšno posebno metodo? Pravi, da je nima. Živi, kot pravi, redno življenje, brez posebne prehrane, pa tudi brez pretiravanj. Ko govori o svojih bližnjih načrtih, na prvem mestu omeni tek na Mont Blanc in nazaj v Chamonix, kar naj bi mu uspelo v manj kot petih urah. Nato bi želel na teku Siere-Zinal doseči čas, ki bi bil boljši od dveh ur, kar pa bo težko doseči, kot pravi. Za lastno zabavo drugačnega kova pa bi želel prečiti Mont Blanc, vendar ne v teku, ampak »normalno«. »Tako bi se lahko za dalj časa ustavil tam zgoraj, od koder je pokrajina videti tako neizmerno lepa.«